Roll No.												Serial No. of Q. C. A. B.

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 56] [ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 24

Total No. of Questions : 56] [Total No. of Printed Pages : 24

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 85-M **ವಿಷಯ : ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ**

Code No. : 85-M **Subject : SOCIAL SCIENCE**

(ಮರಾಠಿ ಭಾಷಾಂತರ / Marathi Version)

ದಿನಾಂಕ : 22. 06. 2012] [Date : 22. 06. 2012

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 09-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12-45 ರವರೆಗೆ] [Time : 09-30 A.M. to 12-45 P.M.

ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 100] [Max. Marks : 100

FOR OFFICE USE ONLY

Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks
1.		14.		27.		40.		53.	
2.		15.		28.		41.		54.	
3.		16.		29.		42.		55.	
4.		17.		30.		43.		56.	
5.		18.		31.		44.		×	
6.		19.		32.		45.		×	
7.		20.		33.		46.		×	
8.		21.		34.		47.		×	
9.		22.		35.		48.		×	
10.		23.		36.		49.		×	
11.		24.		37.		50.		×	
12.		25.		38.		51.		×	
13.		26.		39.		52.		×	
Total Marks									

Total Marks in words		**Grand Total**	

1. ✓			
2. ✓		✓	✓
Signature of Evaluators	*Registration No.*	*Signature of the Deputy Chief*	*Signature of the Room Invigilator*

सामान्य सूचना :

i) या प्रश्नोत्तर पत्रिकेत वस्तुनिष्ठ व विवरणात्मक असे एकूण 56 प्रश्न आहेत.

ii) प्रत्येक वस्तुनिष्ठ प्रश्नांच्या उत्तरासाठी दिलेल्या जागेतच पूर्ण उत्तर, संकेताक्षरासह लिहावे.

iii) विवरणात्मक प्रश्नांच्या उत्तरासाठी पुरेशी जागा दिलेली आहे त्याच ठिकाणी उत्तरे लिहिणे आवश्यक आहे.

iv) वस्तुनिष्ठ आणि विवरणात्मक प्रश्नांसमोर दिलेल्या सुचने प्रमाणे लिहावे.

v) विद्यार्थांनी प्रश्नांची उत्तरे पेन्सीलने लिहू नयेत लिहिल्यास त्या उत्तरांना गुण दिले जाणार नाहीत. (आलेख, आकृति आणि नकाशा व्यतिरिक्त).

vi) या प्रश्नोत्तर पत्रिकेत दिलेल्या बहुपर्यायी, रिकाम्या जागा भरा, जोड्या जुळवा या सारख्या प्रश्नांची उत्तरे लिहिताना खाडाखोड किंवा खुणा करु नयेत, तसे केल्यास त्या उत्तरांना गुण दिले जाणार नाहीत.

vii) विद्यार्थांना पंधरा मिनिटांचा जास्त वेळ देण्यात आला आहे त्याचा उपयोग शांतपणे प्रश्नपत्रिका वाचण्यासाठी करावयाचा आहे.

I. खाली दिलेल्या बहुपर्यायी किंवा अपूर्ण वाक्यांशाला **चार** पर्यायी उत्तरे दिलेली आहेत. त्यापैकी योग्य उत्तर निवडून उत्तर लिहिण्यासाठी दिलेल्या जागेतच लिहा : $15 \times 1 = 15$

1. भारतामध्ये इंग्रजी शिक्षणाची सुरुवात यांच्या सल्लयानुसार करण्यात आली —

(A) विलियम बेंटिंक

(B) मेकॉले

(C) सर चार्ल्स वुड्

(D) डलहौसी.

उत्तर : ______________________

2. या कायद्याने प्रांतिक स्वायत्तता बहाल करण्यात आली —

(A) 1858 चा गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया ॲक्ट

(B) 1919 चा गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया ॲक्ट

(C) 1935 चा गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया ॲक्ट

(D) 1947 चा भारतीय स्वातंत्र्याचा कायदा.

उत्तर : ______________________________

3. कर्नाटकातून स्वातंत्र्याच्या असहकाराच्या चळवळीमध्ये बल्लारी येथील या प्रसिद्ध वकीलांनी सहभाग घेतला होता —

(A) जयराव नरगुंद

(B) कोलाचलम् वेंकटराव

(C) कार्नाड सदाशिवराव

(D) श्रीनिवास राव कौजलगी.

उत्तर : ______________________________

4. कर्नाटक एकीकरण समितीचे नेतृत्व यांनी केले —

(A) रामकृष्ण कारंथ

(B) अळवंडी शिवमूर्ती स्वामी

(C) एस्० निजलिंगप्पा

(D) आलूर वेंटरराव.

उत्तर : ______________________________

5. राष्ट्रसंघाची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली ?

(A) 1916 इ० स०

(B) 1917 इ० स०

(C) 1918 इ० स०

(D) 1919 इ० स०.

उत्तर : ______________________

6. फॅसिस्ट पक्षाची स्थापना यांनी केली —

(A) हिटलर

(B) हिंडेनबर्ग

(C) मुसोलिनी

(D) इम्यानुअल तिसरा.

उत्तर : ______________________

7. ग्रामीण स्त्रियांच्या सबलीकरणासाठी सुरु करण्यात आलेली योजना

(A) स्त्री शक्ती

(B) स्वयंसिद्धा

(C) बालिका समृद्धी योजना

(D) राष्ट्रीय महिला विमोचन.

उत्तर : ______________________

8. मुलांच्या कल्याणकरीता युनो (UNO) च्या या शाखेने जागतिक मसुदा स्वीकारला आहे —

(A) महासभा

(B) सुरक्षा समिति

(C) आंतरराष्ट्रीय न्यायालय

(D) सचिवालय.

उत्तर : ____________________

9. सार्कची मुख्य कचेरी या ठिकाणी आहे —

(A) बँकॉक

(B) काठमांडू

(C) कोलंबो

(D) दिल्ली.

उत्तर : ____________________

10. झास्कर पर्वत रांगामध्ये या प्रकारचा पाऊस आढळतो —

(A) जोरदार पाऊस

(B) अतिशय जोरदार पाऊस

(C) कमी पाऊस

(D) अतिशय कमी पाऊस.

उत्तर : ____________________

11. सुंदरीची झाडे या अरण्य प्रदेशात आढळतात —

(A) उष्णकटिबंधातील पानझडी अरण्ये

(B) मॅनग्रोव्ह अरण्ये

(C) वाळवंटी अरण्ये

(D) हिमालयातील अरण्ये.

उत्तर : ____________________

12. पुढील पैकी कोणत्या खनिजास फेरो अलॉय म्हणतात ?

(A) मॅगनीज खनीज

(B) बॉक्साइट खनीज

(C) लोह खनीज

(D) अभ्रक.

उत्तर : ____________________

13. 1919 मध्ये स्टील प्लँट (पोलादाचा कारखाना) येथे सुरु करण्यात आला —

(A) भद्रावती

(B) बर्नपूर

(C) रूरकेला

(D) जमशेदपूर.

उत्तर : ____________________

14. या पंचवार्षिक योजनेच्या काळात 'हरित क्रान्ती' झालेली दिसून आली —

(A) पहिली (B) दुसरी

(C) तिसरी (D) चौथी.

उत्तर : ____________________

15. पुढील पैकी एक कुटिरोद्योगाचे उदाहरण आहे —

(A) दोऱ्या विणणे (B) तयार कपडे

(C) साबण (D) रसायने.

उत्तर : ____________________

II. रिकाम्या जागा योग्य उत्तरांनी भरा : 5 × 1 = 5

16. काउंट-द-लॅली ब्रिटिशांना .... या ठिकाणी शरण आला.

17. इजिप्तच्या राजाला .... यांनी पदच्युत केले.

18. 1952 मध्ये भारत सरकारने .... रचनेस मंजुरी दिली.

19. भारतातील सर्वात जास्त तपमानाची नोंद असलेले गंगानगर हे .... या राज्यात आहे.

20. पेट्रोलियम आणि त्याची उप-उत्पादने भारत .... राष्ट्रांकडून आयात करतो.

III. 21. **अ** यादी मधील मुद्यांशी **ब** यादीमधील मुद्दे जुळवून योग्य उत्तरे दिलेल्या जागेतच लिहा : 5 × 1 = 5

अ	ब
(a) गव्हर्नर जनरल यांना 'व्हाईसराय' हा हुद्दा मिळाला	(i) 1853 चा चार्टर ॲक्ट
(b) कायदे पंडिताची भर घालण्यात आली	(ii) स्वामी विवेकानंद
(c) अँग्लो ओरिएंटल स्कूल	(iii) 1833 चा चार्टर ॲक्ट
(d) रामकृष्ण मिशन	(iv) महात्मा जोतिबा फुले
(e) सत्य शोधक समाज	(v) सर सय्यद अहमद खान
	(vi) 1858 चा गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया ॲक्ट
	(vii) रामकृष्ण परमहंस
	(viii) राजा राममोहन राय.

उत्तर : a) ____________________

b) ____________________

c) ____________________

d) ____________________

e) ____________________

IV. पुढील प्रश्नांची प्रत्येकी **एका** वाक्यात उत्तरे लिहा : 9 × 1 = 9

22. पहिल्या अँग्लो-मराठा युद्धाचे वेळी गव्हर्नर जनरल कोण होता ?

23. पहिल्या जागतिक महायुद्धाचे तात्कालिक कारण कोणते होते ?

24. 'मार्शल प्लॅन' ही महत्त्वकांक्षी योजना कोण अमलात आणली ?

25. जागतिक व्यापारी संघटनेचे मुख्य ध्येय कोणते ?

26. 1988 मध्ये कोणकोणत्या देशांनी नि:शस्त्रीकरणाच्या करारावर स्वाक्षरी केली ?

27. अविकसित राष्ट्रांना 'तृतीय जग' असे कोणी संबोधिले ?

28. वनमहोत्सवाचे उद्दिष्ट काय ?

29. भारतातील सर्वात जुने आणि आजही चालू असलेले वर्तमानपत्र कोणते ?

30. सातव्या पंचवार्षिक योजनेत कोणत्या गोष्टींना प्राधान्य देण्यात आले होते ?

V. पुढील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी **दोन** वाक्यात लिहा : $16 \times 2 = 32$

31. चौथ्या अँग्लो-म्हैसूर युद्धाचे परिणाम काय झाले ?

32. सर एम० विश्वेश्वरय्यांनी केलेल्या कोणत्याची चार सुधारणा लिहा.

33. इंग्लंडमध्ये झालेल्या औद्योगिक क्रान्तीचा भारतीय उद्योगावर कोणता परिणाम झाला ?

34. ईसूरच्या लोकांनी ईसूरला स्वतंत्र खेडे म्हणून का घोषित केले ? त्याचा परिणाम काय झाला ?

35. गोवा मुक्ती चळवळीबद्दल थोडक्यात माहिती लिहा.

36. जपानचे आधुनिकीकरण कसे झाले ?

37. कॅम्प डेव्हिड करार कोणकोणत्या देशात झाला ? त्याचा परिणाम काय झाला ?

38. अनुसुचित जाती आणि जमातींचे हक्क आबाधित राखण्यासाठी केलेले कोणतेही दोन घटनात्मक उपाय लिहा.

39. संयुक्त राष्ट्र संघटने (युनो)ची कोणतीही दोन उद्दिष्टे लिहा.

40. पूर्व घाट आणि पश्चिम घाटामधील फरक स्पष्ट करा.

41. मानवी हक्क निर्देशित करणाऱ्या दोन महत्त्वपूर्ण घटना लिहा.

42. महत्त्वाची अपारंपरिक ऊर्जा साधने कोणती ?

43. भारतातील महत्त्वाचे चार औद्योगिक विभाग कोणते ?

44. गाळाचा उपसा (Dredging) म्हणजे काय ? हा उपसा कोणत्या बंदरात केला जातो ?

45. लघु आणि कुटीर उद्योगाला भेडसावणाऱ्या चार समस्या लिहा.

46. आर्थिक नियोजन म्हणजे काय ? दोन उद्दिष्टे लिहा.

VI. पुढील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी **सहा** वाक्यात लिहा : 6 × 3 = 18

47. पोर्तुगीजांना भारतात सत्ता स्थापन करण्यात अपयश आले. का ?

48. भारताच्या पहिल्या स्वातंत्र्य लढयाची राजकीय कारणे कोणती ?

49. प्राथमिक शिक्षणाच्या सार्वत्रिकरणासाठी हाती घेण्यात आलेले कार्यक्रम कोणते ?

50. भारतामध्ये भूसंपत्तीचा उपयोग कोणत्या घटकांवर ठरतो ?

51. भारतात प्रचलित असलेल्या शेतीच्या पद्धती कोणत्या आहेत ? त्या पद्धती प्रचलित होण्याची कोणतीही दोन कारणे लिहा.

52. किरकोळ विक्रेते कोणकोणत्या सेवा पुरवितात ?

VII. पुढील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी **आठ** वाक्यात लिहा : $3 \times 4 = 12$

53. महात्मा गांधीजीनी भारताच्या स्वातंत्र्य लढयात बजावलेली भूमिका सविस्तर स्पष्ट करा.

54. ''युनेस्को (UNESCO) ही संयुक्त राष्ट्र संघटनेची (युनोची) एक महत्त्वाची उपशाखा आहे हे.'' विधान स्पष्ट करा.

55. नियंत्रित दर बाजार पेठ समिती कशी बनते ? या समितीची कार्ये कोणती ते लिहा.

VIII. 56. भारताचा सुबक नकाशा काढून खालील ठिकाणे दाखवा : 1 + 3 = 4

अ) पटकाई बम

ब) यमुना नदी

क) भारताचे चहाचे बंदर.

सूचना : केवल अंध विद्यार्थ्यांकरीता पर्यायी प्रश्न (प्रश्न संख्या 56 च्या पर्यायी)

भारतीयांच्या जीवनात हिमालयाचे महत्त्व काय आहे ? 4